وسەك - اياڭ مەن الجاستىرۋدى، ءبۇلدىرۋ مەن كيلىگۋدى جەڭەتىن "قۇرىش قورعاندى" بىرگە تۇرعىزايىق

—— شينجياڭعا ساياتىن ماسەلەلەر جونىندەگى اقپار جاريالاۋ ماجىلىسىنەن كەلگەن ۇندەر

□ شينحۋا اگەنتتىگىنىڭ تىلشىلەرى/ سۇن نان، ما جويان

جۋىقتا بىرلەسكەن مەملەكەتتەر ۇيىمى ادامدىق ۇقىق القالار كەڭەسىنىڭ 48 - كەزەكتى ماجىلىسىندە پاكيستان 65 مەملەكەتتىڭ اتىنان ورتاق ءسوز سويلەپ، شينجياڭ قاتارلى ىستەردىڭ جۇڭگونىڭ ىشكى ءىسى ەكەندىگىن، سىرتتىڭ كيلىگۋگە بولمايتىندىعىن باسا دارىپتەدى. بۇل مىنانى دالەلدەدى: ءبىر مەزگىل ۋاقىتتان بەرى امەريكاداعى، باتىستاعى جۇڭگوعا قارسى كۇشتەردىڭ شينجياڭعا ساياتىن وسەك - اياڭ تاراتىپ، حالىقارالىق قوعامدىق پىكىرگە ىقپال جاساۋ ارقىلى جۇڭگوعا قىسىم تۇسىرۋگە ۇرىنىپ، سول ارقىلى شينجياڭدى بىلىقتىرۋ، جۇڭگونىڭ دامۋىن تەجەۋ سىندى سۇرقيا ماقساتى مەن ارەكەتىن حالىقارالىق قوعامداعى ادىلەتشىل قايراتكەرلەر الدەقاشان تانىپ جەتتى.

9 - ايدىڭ 29 - كۇنى شينجياڭ ۇيعۇر اۆتونوميالى رايوندىق حالىق ۇكىمەتى بەيجيڭدە شينجياڭعا ساياتىن ماسەلەلەر جونىندە اقپار جاريالاۋ ءماجىلىسىن اشىپ، حالىقارالىق قوعامداعى كوزى اشىق ازاماتتاردىڭ ادىلەتتى جانە اقىلدىق ۇندەۋىن ايگىلەپ، شينجياڭنىڭ قوعامدىق دامۋىنىڭ شىنايى جاعدايىن قايتا كورسەتىپ، امەريكاداعى، باتىستاعى جۇڭگوعا قارسى كۇشتەردىڭ سۇرقيا كەيىپ - كەسپىرىن اشىپ تاستادى.

(1)

لاڭكەستىك — ادامزات قوعامىنىڭ ورتاق جاۋى، حالىقارالىق قوعامنىڭ بىرگە سوققى بەرۋ وبيەكتىسى. باتىستاعى كەيبىر ساياسي الاياقتاردىڭ جۇڭگونىڭ شينجياڭداعى لاڭكەستىككە قارسى ساياساتىن جازعىرۋىنا مەڭزەس، شينجياڭ ۇيعۇر اۆتونوميالى رايوندىق حالىق ۇكىمەتىنىڭ اقپارات ءمالىمدەمەشىسى ءبىليجان انايات بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: جاقىنعى جىلداردان بەرى شينجياڭ باتىل دا پارمەندى شارالار قولدانىپ، لاڭكەستىككە، ۇشقارىلىققا قارسى قاتاڭ سوققى بەرىپ، وتكەن ءبىر مەزگىلدەگى زورلىقتى كۇش لاڭكەستىك ارەكەتتەردىڭ كوپ تۋىلۋ، ءجيى تۋىلۋ بەتالىسىن وزگەرتىپ، حالىقارالىق قوعامنىڭ جوعارى باعاسىنا يە بولدى.

ماجىلىستە سەربيا وسى زامان تاريحىن زەرتتەۋ ورنىنىڭ باستىعى، سەربيا سوتسيال پارتياسىنىڭ ورىنباسار ءتوراعاسى پرەدراگ ماركوۆيچتىڭ اقپارات قۇرالدارىنىڭ تىلشىلىگىن قابىلداعاندا بىلدىرگەن پوزيتسياسىن تانىستىردى. پرەدراگ ماركوۆيچ جۇڭگو مەن امەريكانىڭ لاڭكەستىك شابۋىلعا ۇشىراعانىنان كەيىنگى لاڭكەستىككە قارسى ساياساتىنا سالىستىرۋ جاسادى، "امەريكا 2 — 3 ەلدى بومبىلاپ جويۋدى تاڭدادى. ال جۇڭگو اناعۇرلىم بەيبىت ساياساتتى تاڭدادى، ولار جۇرتشىلىقتى تاربيەلەۋدى ءارى ولارعا قىزمەت بەردى، ولار جاڭا قوعامدى قايتا قۇرۋ ءادىسىن تاڭدادى (سول ارقىلى لاڭكەستىككە قارسى تۇردى)".

ءبىليجان انايات بىلاي دەدى: دۇنيە جۇزىندەگى كوپ ساندى ەل شينجياڭنىڭ لاڭكەستىككە قارسى تۇرۋ جانە ۇشقارىلىقتى الاستاۋ شارالارىن قولدادى. يراننىڭ جۇڭگودا تۇراتىن باس ەلشىسى مۇحاممەت كەشاۋارززادە 2021 - جىلى شينجياڭعا ساپارلاي كەلىپ، شينجياڭنىڭ لاڭكەستىككە قارسى تۇرۋ جانە ۇشقارىلىقتى الاستاۋ كۇرەسى نەگىزگى تاقىرىپتىق كورمەسىن ەكسكۋرسيالاعانىنان كەيىن مىنانى ءبىلدىردى: "مەن حالىقارالىق قوعام ءبىر جاعادان باس، ءبىر جەڭنەن قول شىعارىپ، لاڭكەستىك، بولشەكتەۋشىلىك، ۇشقارىلىق سىندى 'ۆيرۋستارعا' بىرگە سوققى بەرۋى ءتيىس دەپ قارايمىن".

(2)

"ايتىڭىزشى، دۇنيە جۇزىندە حالىق سانى ۇزدىكسىز ارتىپ وتىرعان ەلدە 'ءناسىل جويۋ' بار ما؟" امەريكاداعى، باتىستاعى جۇڭگوعا قارسى كۇشتەردىڭ شينجياڭ "ءناسىل جويدى" دەپ جالا جابۋىنا مەڭزەس، شينجياڭ داشۋەسىنىڭ ورىنباسار باستىعى زۇلايات سمايىل شىندىق پەن ساندى مالىمەت ارقىلى تويتارىس بەردى. "7 - رەتكى مەملەكەتتىك حالىق سانىن جاپپاي تەكسەرۋ ساندىق مالىمەتىنە نەگىزدەلگەندە، شينجياڭنىڭ حالىق سانى، ۇيعۇر ۇلتىن قامتىعان از ۇلتتاردىڭ حالىق سانى 10 جىلدان بەرى ورنىقتى ارتۋ جاعدايىن ساقتاعان".

2019 - جىلى 9 - ايدىڭ 9 - كۇنىنەن 12 - كۇنىنە دەيىن 16 افريكا مەملەكەتىنىڭ، سونداي - اق افريكا وداعىنىڭ جۇڭگودا تۇراتىن ەلشىلەرى شينجياڭ ۇرىمجىگە، تۇرپانعا بارىپ ەكسكۋرسيالاپ، ساپاردا بولدى. افريكا وداعىنىڭ جۇڭگودا تۇراتىن ۋاكىلى وسمان بىلاي دەدى: "بۇل مەنىڭ كورىكتى شينجياڭدا تۇڭعىش رەت ساپاردا بولۋىم، مۇنداعى ءار ۇلتتىڭ جاراسىمدى بىرگە تۇرىپ، تىنىش ءومىر، شات - شادىمان تىرشىلىك كەشىرىپ جاتقاندىعىن كورگەنىمە قاتتى قۋانىشتىمىن". بۇرۋنديدىڭ جۇڭگودا تۇراتىن باس ەلشىسى مارتين مبازىمۋديما بىلاي دەدى: "ءبىز شينجياڭ ۇيعۇر اۆتونوميالى رايوندىق ۇكىمەتتىڭ ۇلتتار ىنتىماعىن جەبەپ، قوعامنىڭ جاراسىمدىلىعىن قورعاۋ جولىندا كوپتەگەن شارا قولدانىپ، بەلسەندى ىلگەرىلەۋشىلىكتەرگە قول جەتكىزگەندىگىن، سونداي - اق مادەنيەت ىستەرىنىڭ دامۋىن كۇش سالا جەبەگەندىگىن كوردىك، بۇل ۇلتتار ىنتىماعىنا ءتيىمدى".

"امەريكاداعى، باتىستاعى كەيبىر مەملەكەتتەردىڭ جۇڭگو شينجياڭدا 'ءناسىل جويدى' دەپ ايىپتاۋىندا ەشقانداي دالەل - ىسپات جوق. بۇل زاڭدىق كەڭەستىك تاقىرىپ ەمەس، قايتا ساياسي كەڭەستىك تاقىرىپ، جۇڭگوعا قارسى تۇرۋ ءۇشىن ەكەندىگى بەسەنەدەن بەلگىلى". زۇلايات سمايىل انگليانىڭ ادامدىق ۇقىق ادۆوكاتى، تورەلىك ايتۋشى ماماني گريم پەريدىڭ اقپارات قۇرالدارىنىڭ تىلشىلىگىن قابىلداعاندا ايتقان سوزىنە سىلتەمە جاساپ وسىنى ءبىلدىردى.

(3)

ايتىلمىس "شينجياڭ ءدىني سەنىم ەركىندىگىن شەكتەيدى" دەپ جالا جابۋعا مەڭزەس، شينجياڭ ۇيعۇر اۆتونوميالى رايوندىق ءيسلام ءدىنى قوعامىنىڭ باستىعى، شينجياڭ ءيسلام شۋەيۋانىنىڭ باستىعى ابدۇرقىپ ءتۇمۇرنياز بىلاي دەپ تانىستىردى: شينجياڭ ءدىني سەنىم ەركىندىگى ساياساتىن جالپى بەتتىك دايەكتىلەندىرىپ، دىنگە سەنەتىن بۇقارانىڭ قالىپتى ءدىني قيمىلدارى مەن ءدىني قاجەتىن زاڭ بويىنشا قامتاماسىز ەتتى.

"وسى جىلداردا شينجياڭنىڭ ءدىني قيمىل ورىندارىنىڭ شارت - جاعدايى ۇزدىكسىز جاقسارىپ، ءدىني قايراتكەرلەر مەن دىنگە سەنەتىن بۇقاراعا ەرەسەن قولايلىلىقتار جاسالدى. دىنگە سەنەتىن بۇقارانىڭ ءدىني بىلىمدەرگە يە بولۋ جولى دا ۇزدىكسىز كەڭەيىپ، ءيسلام ءدىنىن اقاۋسىز، ءتارتىپتى جالعاستىرۋ قامتاماسىزدىققا يە بولدى"، - دەدى ول.

اقپار جاريالاۋ ماجىلىسىندە تاعى يراننىڭ جۇڭگودا تۇراتىن باس ەلشىسى مۇحاممەت كەشاۋارززادە شينجياڭداعى دىنگە سەنەتىن بۇقارانىڭ ءدىني سەنىم ەركىندىگىن تۇراقتاندىرعاندىعى تانىستىرىلدى. ىلگەرىندى - كەيىندى ۇرىمجىدەگى اق مەشىتتى، قاشقار ايتكار مەشىتىن ارالاعان سوڭ، مۇحاممەت كەشاۋارززادە بىلاي دەدى: "مەن بۇل ارادا ادامداردىڭ ءدىني قيمىلدارمەن ەركىن شۇعىلدانىپ جاتقاندىعىن كوردىم، سوندىقتان، مەنشە، باتىستاعى جۇڭگوعا قارسى اقپارات قۇرالدارىنىڭ شينجياڭ جونىندەگى حابارلاۋىندا نەگىز جوق. وسىنىڭ ءبارىن ءوز كوزىمەن كورۋ ەرەكشە ماڭىزدى".

(4)

شينجياڭدا "زورلىقپەن ەڭبەككە سالۋ" ءومىر ءسۇرىپ وتىر ما؟ يزرايلدىق تانىمال بلوگەر لاز گالوردىڭ (جۇڭگوشا ەسىمى گاۋ يوۋسى) جاساعان بەينە جازباسىندا ول ءوزىنىڭ كورىپ - بىلگەن، سەزگەندەرى ارقىلى باتىس ەلدەرىندەگى كەيبىر ساياسي الاياقتاردىڭ ورىنسىز جازعىرۋلارىنا تويتارىس بەردى. "شينجياڭدا ەجەلدەن ماقتا ەگۋ ءداستۇرى بار، استە بىرەۋلەر ايتقانداي شينجياڭدىقتاردى ماقتا ەگۋگە ماجبۇرلەگەن جوق. ونىڭ ۇستىنە ماقتا ەگۋ جاعىندا شينجياڭدىقتار كەم - كەمىنەن دە جاقسى ىستەپ وتىر".

"شينجياڭ ماقتا ەگىستىگىنىڭ ماشينالاسۋ جانە اۆتوماتتاسۋ دارەجەسى وتكەن 10 جىلدا كەلەلى جەتىستىككە جەتتى. شىنتۋايتىندا ولار ىستەتكەن كوپتەگەن اۋىل شارۋاشىلىعى ماشينالارى امەريكادان ساتىپ الىنعان، بۇل ماقتا كاسىبى سالاسىندا الەمدىك قامداۋ تىزبەگىنىڭ الدەقاشان قالىپتاسقاندىعىن، شينجياڭ ماقتاشىلارىنىڭ ەگىنشىلىك بارىسىندا دۇنيە جۇزىندەگى وزىق تەحنيكالاردى ىستەتىپ وتىرعاندىعىن دالەلدەيدى"، - دەدى گاۋ يوۋسى.

شينجياڭ ۇيعۇر اۆتونوميالى رايوندىق عىلىم - تەحنيكا قوعامىنىڭ ورىنباسار ءتوراعاسى گۇلنار وبۇل بىلاي دەپ تانىستىردى: شينجياڭداعى ءار ۇلت بۇقاراسىنىڭ قارىن تويدىرۋدان جاقسى تاماقتانۋعا دەيىن، جىلى كيىنۋدەن ءساندى كيىنۋگە دەيىن تۇرمىس ساپاسى ۇزدىكسىز جوعارىلادى. "شينجياڭداعى ءار ۇلت بۇقاراسىنىڭ كۇن ساۋلەسى استىندا ابىرويلى ەڭبەك ىستەپ، وزدەرىنە ءتان باقىتتى دا تاماشا تۇرمىستى جاراتىپ جاتقاندىعى ءشۇباسىز".

"امەريكاداعى جانە ءبىر ءبولىم باتىس ەلدەرىندەگى بىرەۋلەر 'ادامدىق ۇقىقتى' جەلەۋ ەتىپ، ايتىلمىس شينجياڭدا 'زورلىقپەن ەڭبەككە سالۋ' ءومىر سۇرەدى ماسەلەسىن سۇرقيا نيەتپەن دابىرالاۋدا، ءتۇبىرلى ماقساتى شينجياڭداعى ءار ۇلت بۇقاراسىن زاڭدىق ەڭبەك ۇقىق - مۇددەسىنەن ماقۇرىم ەتىپ، ءار ۇلت بۇقاراسىن كەدەي، تۇماعا - تۇيىق، مەشەۋ كۇيگە ءتۇسىرىپ، سول ارقىلى شينجياڭنىڭ ورنىقتى، دامىعان كەلەلى جاعدايىن ءبۇلدىرىپ، 'شينجياڭ ارقىلى جۇڭگونى تەجەۋ' قاسكۇنەمدىگىن جۇزەگە اسىرۋ"، - دەدى گۇلنار وبۇل.

گۇلنار وبۇل تاعى نەپالدىڭ جۇڭگودا تۇراتىن باس ەلشىسى پاندەي، يتاليا ەكونوميكانى دامىتۋ مينيسترلىگىنىڭ بۇرىنعى ورىنباسار مينيسترى ميكەل جەراچي سياقتى كوپتەگەن مەملەكەت قايراتكەرلەرىنىڭ بىلدىرگەن پوزيتسياسىن كورسەتۋ ارقىلى حالىقارالىق قوعامنىڭ جاپپاي بىلاي دەپ قاراعاندىعىن اناعۇرلىم ءتۇسىندىردى: ايتىلمىس شينجياڭ "زورلىقپەن ەڭبەككە سالۋ" جۇرگىزدى دەگەن ساندىراقتىڭ ەشقانداي نەگىزى جوق، سىنىنان وتە المايدى، كەرىسىنشە امەريكا جانە از ساندى باتىس ەلدەرىندە قارا قۇلداردى ساتۋ سياقتى اۋىر تاريح بار، بۇلار زورلىقپەن ەڭبەككە سالۋ ناعىز ءومىر سۇرگەن مەملەكەتتەر.

شينجياڭ ۇيعۇر اۆتونوميالى رايوندىق حالىق ۇكىمەتىنىڭ اقپارات ءمالىمدەمەشىسى شۇي گۋيشياڭ بىلاي دەپ تانىستىردى: 2018 - جىلدىڭ سوڭىنان بەرى بىرلەسكەن مەملەكەتتەر ۇيىمىنىڭ ءمانساپتىلارى، شەتەلدەردىڭ جۇڭگودا تۇراتىن ەلشىلەرى، ءيسلام سەلبەستىك ۇيىمى حاتشىلار باسقارماسىنىڭ، قاتىستى ەلدەردىڭ جەنەۆادا تۇراتىن ۋاكىلدەرى، سونداي - اق شەتەل اقپارات قۇرالدارىنىڭ تىلشىلەرى جانە ءدىني ۇيىمدار سياقتى 150 نەشە توپتاعى ۇيرمەلەر، 100 نەشە مەملەكەت پەن رايونداردىڭ ساياتىن 2000نان استام ادام شينجياڭعا ەكسكۋرسيالاي، ساپارلاي كەلدى. كوپتەگەن كوزى اشىق ازاماتتار كوكىرەك كەرە الا شىعىپ، ءادىلىن ايتىپ، شينجياڭ قىزمەتتەرىنىڭ كورسەتكەن ونىمدىلىكتەرىن ۇستىندە القاۋ، حالىقارالىق نەگىزگى اقپارات قۇرالدارىندا اۆتورلى ماقالا جاريالاۋ، كوپ جاقتى ورىنداردا شينجياڭعا ساياتىن ساندىراقتارعا تويتارىس بەرۋ قاتارلى تاسىلدەر ارقىلى شينجياڭ ءۇشىن ءۇن قاتىپ اقتاۋشى بولدى.

"بۇنىڭ ءبارى ادامزات قوعامى ادىلەتتىلىگىنىڭ ءۇنى مەن كۇشى. شينجياڭ حالقى كوزى اشىق وسى ازاماتتارمەن بىرگە وسەك - اياڭ مەن الجاستىرۋدى، ءبۇلدىرۋ مەن كيلىگۋدى جەڭەتىن 'قۇرىش قورعاندى' بىرگە تۇرعىزۋدى قالايدى"، - دەدى شۇي گۋيشياڭ.

(شينحۋا اگەنتتىگىنىڭ 9 - ايدىڭ 29 - كۇنى بەيجيڭنەن بەرگەن حابارى)

(باسى 1 - بەتتە)

(قالاشىقتى كوتەرمەگە العان باسشى، الەۋمەتتىك اۋماق كادرى، الەۋمەتتىك اۋماقتا تۇراتىن قىزمەت اترەتىنىڭ مۇشەلەرى، قوجالىق باسقارۋشى قىزمەتكەرلەر، تۇرعىندار ۋاكىلدەرى) اشتى، تۇرعىندار ۋاكىلى جي گۇيچي چيڭسۇ تۇرعىندار رايونى 1 - ءنومىرلى عيماراتتىڭ توبەسىنەن سۋ ءوتىپ كەتكەندىگىن اڭىس ەتتى. تالداۋ جاساۋ، تۇجىرىمداۋ ارقىلى قوجالىق باسقارۋ سەرىكتەستىگى عيماراتتىڭ توبەسىن سۋ وتپەيتىن ەتىپ جاساۋعا جاۋاپتى بولدى. قوجالىق باسقارۋ سەرىكتەستىگىنىڭ كومەكتەسۋىندە، عيمارات توبەسىن سۋ وتۋدەن ساقتاۋ قۇرىلىسى تەز ارادا جۇمىس جۇرگىزۋ ساتىسىنا ءوتتى.

حالىق جولى الەۋمەتتىك اۋماعى ءار اپتادا ءبىر رەت 5 جاق بىرىككەن جيىن اشىپ، بۇقارا كوڭىل ءبولىپ وتىرعان قىزۋ ءتۇيىندى، قيىن ءتۇيىندى ماسەلەلەردى شەشتى، بيىل 5 جاق بىرىككەن جيىن اشۋ ارقىلى قايشىلىقتاردى جانە داۋ - شارلاردى جاراستىرۋعا، شەشۋگە كومەكتەستى، يگى ىستەن، ناقتى ىستەن 15ىن ىستەدى.

"مەن بۇقارا ءۇشىن ناقتى ءىس ىستەيمىن" امالياتتىق قيمىلىن تىڭعىلىقتى ىلگەرىلەتۋ ءۇشىن، سانجى وبلىسىنداعى ءارقايسى اۋدان، قالا (باقشا رايونى)، ورگان - ورىندار پارتيالى كادرلاردى ۇيىمداستىرىپ "ەكىنى جاپپاي قامتۋ"، زور تەكسەرىپ - زەرتتەۋ جۇرگىزۋ، كەڭ كولەمدە ۇعىسۋ سياقتى قيمىلداردى ورىستەتىپ، نەگىزگى ساتىعا ىشكەرىلەپ حالىق جاعدايىن تەكسەرىپ، حالىق رايىن ۇعىسىپ، حالىقتىڭ ۇنىنە قۇلاق اسىپ، بۇقارانىڭ قيىنشىلىعىن، تىلەك - تالابىن جيناقتادى ءارى حالىق جاعدايىنا اڭىس قايتارۋ، رەتتەۋ جانە شەشۋ مەحانيزمىن ورناتتى، كەمەلدەندىردى.

بيىل جىل باسىنان بەرى سانجى وبلىسىنداعى 50 مىڭنان استام پارتيالى كادر نەگىزگى ساتىداعى بۇقارادان جالپى 400 مىڭ 500 وتباسى - رەت جاعداي ۇعىستى. بۇكىل وبلىستاعى 598 قىستاق (الەۋمەتتىك اۋماق) پارتيا ۇيىمى بەلگىلەنگەن مەرزىمدە "قىستاق تۇرعىندارىنىڭ جاعداي ايتۋ كۇنى" قيمىلىن ورىستەتىپ، جيىنى 8837دەن استام قايشىلىقتى، داۋ - شاردى جانە حاۋىپسىزدىك كومەسكى اپاتتارىن تەكسەردى جانە جاراستىردى.

سانجى وبلىسىنداعى ءار دارەجەلى پارتيا ۇيىمدارى قىزمەتتەگى پارتيا مۇشەلەرىنىڭ الەۋمەتتىك اۋماقتارعا بارىپ "ەكىنى ايگىلەۋ، ەكىنى قابىلداۋ، ەكىنى باعالاۋ، بىرگە قىزمەت وتەۋ" جانە اۋىل - قىستاقتاعى پارتيا مۇشەلەرىنىڭ "ەكىمەن بايلانىس ورناتۋ، ەكىنى ايگىلەۋ، ەكىدەن ەسەپ بەرۋ، بىرگە قىزمەت وتەۋ" مەحانيزمىن ۇزدىكسىز كەمەلدەندىرىپ، پارتيا مۇشەلەرىنىڭ سالاۋاتىن ايگىلەپ، قوس ءمالىمدەۋدى اتقاردى. "شاعىن قيمىلدى"، "بولماشى تىلەكتى" قابىلداۋ ارقىلى ەرىكتى قىزمەت وتەۋدى ورىستەتىپ، حالىق ءۇشىن ناقتى ءىس ىستەپ، حالىقتى الاڭنان ارىلتتى. كەزەكتە سانجى وبلىسىنداعى 158 الەۋمەتتىك اۋماق جيىنى 3487 "شاعىن قيمىل" ورىستەتىپ، 3912 "بولماشى تىلەكتى" جينادى، قىزمەتتەگى 4034 پارتيا مۇشەسى مۇنىڭ 3806ىن قابىلداپ، 3264ىن ءبىتىردى؛ اۋىل - قىستاقتاعى 23 مىڭ 561 پارتيا مۇشەسى "جاۋاپكەرشىلىگىن ايگىلەۋگە سىرت" بەردى.

ءتىزىم فورماسىندا تياناقتاندىرۋدى مىقتى يگەرىپ، ناقتى ىستەردى تىڭعىلىقتى ىستەۋگە شىنايى كەپىلدىك ەتتى

"سانجى قالاسىنىڭ وزىندە - اق ازاماتتىق كۋالىكتى تولىقتاپ ءبىتىرىپ بەرەتىن بولعانى، شىنىندا، توتەنشە قولايلى بولدى!" 8 - ايدىڭ 30 - كۇنى سانجى قالاسىنداعى ءبىر كاسىپورىننىڭ قىزمەتكەرى ۋاڭ شانشان سانجى قالاسى جوڭشان جولى ساقشى بولىمشەسىنىڭ نوپوس ىستەرى زالىندا سىرت جەر ازاماتتىق كۋالىكتى وتىنىش ەتۋ، الۋ راسىمياتىن ءبىتىرىپ جاتىر ەكەن.

بيىل الدىڭعى جارتى جىلدا تۇرعىندار اڭىس ەتكەن سانجى قالاسى جيانشى سولتۇستىك جولىنداعى حۋيمين جەڭىل اس تاعامجايى كوشەسىندە كولىك توقتاتۋ قيىن بولۋ ماسەلەسىنە قاراتا، سانجى قالالىق قوعام حاۋىپسىزدىگى مەكەمەسى قاتىناس ساقشى ۇلكەن اترەتى قاتىستى تاراۋلارمەن بىرگە سول جەردىڭ وزىندە تەكسەرۋ جۇرگىزىپ، 86 كولىك توقتاتۋ ورنىن سىزىپ بەردى.

"تومەنگە بەرۋ، باسقارۋ، قىزمەت وتەۋ" رەفورماسىن ىلگەرىلەتۋ، كولىك توقتاتۋ قيىن بولۋ ماسەلەسىن شەشۋ، وسىنىڭ ءبارى سانجى وبلىستىق قوعام حاۋىپسىزدىگى مەكەمەسىنىڭ سانجى وبلىستىق پارتكومنىڭ "مەن بۇقارا ءۇشىن ناقتى ءىس ىستەيمىن" امالياتتىق قيمىلى قىزمەتى ءتىزىمىن تياناقتاندىرىپ اتقارعان حالىققا قولايلى، حالىققا پايدالى شارالارى بولدى.

بيىل سانجى وبلىسى حالىق تۇرمىسى قاجەتىن باعدار ەتىپ، بۇقارانىڭ "شۇعىل، قيىن، الاڭداعان، ءزارۋ" ماسەلەلەرىنە زەرتتەۋ جۇرگىزىپ، تالداۋ جاساپ، سانجى وبلىستىق پارتكومنىڭ "مەن بۇقارا ءۇشىن ناقتى ءىس ىستەيمىن" امالياتتىق قيمىلىن اتقارۋ جوباسىن جانە "10 +12" قىزمەت ءتىزىمىن شىعارىپ، مىندەتتەردى ەگجەي - تەگجەيلى اشالاپ، جاۋاپكەرشىلىكتى ايقىنداپ، حالىق تۇرمىسى ينجەنەرياسىن شىن مانىندە ناقتاپ تياناقتاندىردى.

سانجى وبلىستىق پارتكوم مەن ۇكىمەت "سانسىزداعان وتباسىلارىنداعى قارتتاردى كۇتىمگە الۋ" الەۋمەتتىك اۋماق تاماقتانۋعا كومەكتەسۋ ينجەنەرياسىن اتقارىپ، بۇكىل وبلىستاعى 10 مىڭنان استام ۇيىندە تۇراتىن قارتتاردى تاماقتانۋ، تاماق دايىنداۋ جانە تاماق جەتكىزۋ قىزمەتىمەن قامدادى. سانجى وبلىستىق وقۋ - اعارتۋ جۇيەسى الەۋمەتتىك وقۋ - اعارتۋ بايلىعىمەن قامداۋدى اناعۇرلىم كەڭەيتىپ، جاڭادان ۇكىمەت باسقارۋىنداعى بالاباقشا سالدى، 2070 عىلمي اتاق تىڭنان قوسىلدى، 2 ورتا، باستاۋىش مەكتەپ جاڭادان قۇرىلدى، جالعاستى كەڭەيتىپ سالىندى، 65 مەكتەپ ساباقتان تۇسكەننەن كەيىنگى تاپسىرىسپەن باسقارۋ قىزمەت وتەۋمەن قامدادى. مىندەتتى وقۋ - اعارتۋ ساتىسىنداعى مەكتەپتەردىڭ ساباقتان تۇسكەننەن كەيىنگى ۋاقىتتى ۇزارتىپ قىزمەت وتەۋىنىڭ تولىق قامتۋىن جۇزەگە اسىردى؛ سانجى وبلىستىق ەمدەۋ قامسىزداندىرۋ مەكەمەسى باسقا جەردە امبۋلاتوريا قاراجاتىن ولكە اتتاپ، تىكەلەي ەسەپ جابۋدى اشىپ، بۇيرەك قىزمەتىنىڭ السىرەۋى سياقتى 15 اۋرۋ ءتۇرىن ەمدەۋ قۇرىلىمدارىنىڭ، ءدارى دۇكەندەرىنىڭ قوس ارنالى ءدارى ساتىپ الۋدى باسقارۋ قىزمەت وتەۋ كولەمىنە كىرگىزدى.

ىستەن بۇرىن، ىستەن كەيىن "ەكىنى اشىق جاريالاپ"، ءىز قۋالاپ ونىمدىلىگىن قۋزاستىرىپ تياناقتاندىرۋدى جەبەدى

جۋىقتا سانجى وبلىسى پارتيا تاريحىن ۇيرەنۋ تاربيەسى 6 - ارالاپ جەتەكشىلىك ەتۋ گرۋپپاسى وبلىسقا تۋتە قاراستى 21 ورىنعا "قىزمەت ەسكەرتۋ تىزبەسىن" تاراتتى.

پارتيا تاريحىن ۇيرەنۋ تاربيەسى ورىستەتىلگەنىنەن بەرى سانجى وبلىسى "بۇقاراعا مالىمەت بەرۋ" مەحانيزمىن ۇزدىكسىز كەمەلدەندىرىپ، ىستەن بۇرىن، ىستەن كەيىن "ەكىنى اشىق جاريالاۋ" ءتۇزىمىن اتقارىپ، نىسانداردى بۇقارادان جيناۋدى اتقارىپ، ءبىر جاقتى ەتۋ بارىسىن بۇقاراعا اشىق جاريالاپ، ءبىر جاقتى ەتۋ ناتيجەسى ارقىلى بۇقارانىڭ باقىلاۋىن قابىلدادى.

سانجى وبلىسىنىڭ پارتيا تاريحىن ۇيرەنۋ تاربيەسى باسشىلىق گرۋپپاسىنىڭ 7 ارالاپ جەتەكشىلىك ەتۋ گرۋپپاسى تۇتاس وبلىستاعى 92 ورىننىڭ "مەن بۇقارا ءۇشىن ناقتى ءىس ىستەيمىن" امالياتتىق قيمىلىن ىلگەرىلەتۋ جاعدايىن قۋزاۋ - تەكسەرۋدى كۇشەيتىپ، ءتۇيىندى تۇردە ناقتى ءىس ىستەۋ ءتىزىمى بار ما، جوق، ناقتى ما، جوق؟ بەلگىلەنگەن حالىق تۇرمىسى ىستەرى تياناقتانىپ جۇمىس باستادى ما، جوق؟ قازىرشە شەشىلە قويماعان ماسەلەلەر جونىندە دەر كەزىندە بۇقاراعا ايقىن تۇسىنىك جاسادى ما، جوق سياقتىلارعا ءبىر - بىرلەپ سالىستىرىپ تەكسەرۋ جۇرگىزدى، قازىرگە دەيىن 17 رەت "قىزمەت ەسكەرتۋ تىزبەسىن" تاراتتى.

"سانجى وبلىستىق اۋىل شارۋاشىلىعى، اۋىل - قىستاق مەكەمەسىنىڭ قىزمەتكەرلەرى مەنىمەن ۋادە بويىنشا 3 رەت كەزدەسىپ، ماعان پىكىر - ۇسىنىستارىمنىڭ ءبىر جاقتى ەتىلۋ جاعدايىن حابارلاندىردى جانە ءتۇسىنىك جاسادى". بيىل سانجى وبلىستىق حالىق قۇرىلتايى ۋاكىلى، سانجى قالاسى يۋيشۇگوۋ قالاشىعى شوگۋاڭ قىستاعىنىڭ تۇرعىنى سۋ ۇنچيڭ "ولشەمدەندىرۋ، رەتتەۋ فورماسىمەن ەگىنشىلىك قۇرىلىمىن رەتتەۋ، شارۋالاردىڭ كىرىسىن ارتتىرۋدى جەبەۋ" ۇسىنىسىن ورتاعا قويعان ەدى، سانجى وبلىستىق اۋىل شارۋاشىلىعى، اۋىل - قىستاق مەكەمەسى ۇسىنىستى تاپسىرىپ العاننان كەيىن دەر كەزىندە سۋ ۇنچيڭمەن تىكەلەي حابارلاستى ءارى تياناقتاندىرۋدى مۇقيات اقىلداستى.

بيىل جىل باسىنان بەرى سانجى وبلىسىنداعى ءار دارەجەلى حالىق قۇرىلتاي ۋاكىلدەرى وزەكتى ارقاۋ ەتىپ، جالپى جاعدايعا قىزمەت ەتىپ، جيىن اشىلماعان مەزگىلدە دە قوعام ورنىقتىلىعىنا، ەكونوميكالىق دامۋعا، قالا، اۋىل قۇرىلىسىنا، حالىق تۇرمىسىن جاقسارتۋعا ساياتىن 1200دەن استام ۇسىنىستى ورتاعا قويدى. سانجى وبلىستىق حالىق قۇرىلتايى تۇراقتى كوميتەتى ۋاكىلدەردىڭ ۇسىنىستارىن تاپسىرۋ، قۋزاۋ، ونىمدىلىگىن قۋزاۋ ءتۇزىمىن ۇزدىكسىز كەمەلدەندىرىپ، ءبىر جاقتى ەتۋ جوباسى، شاراسى، نىساناسى، ۋاقىت شەگى سىندى "ءتورتتى تياناقتاندىرۋدى" قاداعالاپ، حالىق تۇرمىسىنا قاتىستى قىرۋار ىستەردىڭ ناقتى تياناقتانۋىن جەبەدى.

مۇنان سىرت، سانجى وبلىسىنداعى ءارقايسى ورگانداردىڭ، ورىنداردىڭ جانە قىستاقتاردىڭ (الەۋمەتتىك اۋماق) پارتيا ۇيىمدارى مەكەمە - ورىندارىنىڭ وزاتتارىن باعالاۋ، الەۋمەتتىك اۋماقتىڭ ونىمدىلىگىن باعالاۋ، بۇقارانىڭ باعالاۋى جانە دەموكراتيالىق باعالاۋ سياقتى تاسىلدەر ارقىلى قالىڭ پارتيالى كادرلاردىڭ حالىققا ءتيىمدى يگى ىستەردى، ناقتى ىستەردى دەن قويا، ءسۇيسىپەنشىلىكپەن، كۇش سالا ۆيداعداي ىستەۋدى بەلسەنە جالپىلاستىرىپ، ءار ۇلت بۇقاراسىنىڭ تابىس سەزىمىن، باقىت سەزىمىن، حاۋىپسىزدىك سەزىمىن ۇزدىكسىز ارتتىردى.